

RÅD FRA UNGE TIL DET KRIMINALITETSFOREBYGGENDE ARBEIDET

Husk at det alltid er en grunn når unge gjør kriminalitet

For å få til å forebygge kriminalitet må fagpersoner ha en grunnforståelse av at det er ulike årsaker til at ungdommer står i fare for å gjøre eller gjøre kriminalitet. Dette kan være vold, overgrep, omsorgssvikt, kriminalitet i familien eller andre vonde ting som kan ha skjedd i oppveksten.

Husk at barn kan være vandt til å beskytte seg selv

Når barn mangler trygghet og tillit, kan de føle at de må beskytte seg mot voksne. De kan beskytte seg selv gjennom å være sinte, isolere seg, ikke møte opp på skolen, lyve, ruse seg eller ikke fortelle hva de kjenner på. Ofte handler dette om at barn har blitt møtt på måter som oppleves vonde eller utrygge, som har satt seg fast i kroppen. Da kan barn gjøre dumme ting for å slippe å på nytt bli såret, skuffet eller at vonde minner trigges.

Barn må oppleve mening og mestring

Uten mening i hverdagen kan unge i vanskelige livssituasjoner ha veldig få grunner til å ta gode valg for seg selv. Det kan da bli lettere å gi faen og gjøre dumme eller farlige ting. Å finne mening kan gjøre at unge føler de har noe å leve for, og gi motivasjon til å holde ut på vonde dager. Dette må sikres på skoler og i alle hjelpetjenester for barn og unge. Voksne må passe på at ungdommer kjenner på mening i hverdagen. Mening kan være å komme inn i et fellesskap med andre med samme interesser. Eksempler kan være friluftsliv, bilmekking, hest, miljøvern, kokkekunst, idrett, kunst eller musikk.

Barn må oppleve å høre til i fellesskap

Alle barn og unge trenger å føle at de hører til sammen med andre. Når ungdommer strever, kan voksne likevel av ulike grunner tenke at de må skjermes fra andre, eller at andre må skjermes fra dem. Fellesskap er minst like viktig for ungdommer som strever, som for alle andre ungdommer. Det gir for de fleste en følelse av normalitet, mestring og tilhørighet.

Når barn og ungdom ikke er i fellesskap, kan det være kort vei til at de tror at de ikke fungerer sammen med andre. Det kan raskt bli så skummelt å være med andre ungdommer at en ungdom beskytter seg ved å tenke at andre ikke er interessert i å være sammen med ungdommen. Ungdommer kan da søke seg til andre miljøer hvor de kan oppleve fellesskap, inkludert miljøer hvor kriminalitet foregår.

Let etter og bygge på styrker

Helt avgjørende for å forebygge kriminalitet er å lete etter styrker hos barn fra de er små. Noen barn kan føle at de ikke får til noen ting, at de er for vanskelige, eller er lite verdt. Voksne må derfor, ofte nok, fortelle barn og ungdom hvilke styrker de ser på dem og finne måter styrkene kan bli brukt. Hvis barn og ungdommer ikke blir trent til å se etter og snakke om styrker de har, kan de fortsette å tenke stygt om seg selv. De kan gå lenge uten å tenke at de er snille mennesker som kan gjøre gode ting i verden. Når voksne peker på og snakker om styrkene de ser i barn og unge, kan det gjøre at ungdommer tør å tro på seg selv og bruke styrkene til noe klokt.

Barn må vite hva opplysninger om dem brukes til

Helt avgjørende for å stole på fagpersoner er at barn vet hva som kan skje med de opplysningene som blir delt om dem. Mange barn og ungdom som strever har tidligere i livet funnet ut at voksne kan dele informasjon om dem til andre voksne uten å avtale med dem først. Barn leter ofte etter en voksen de kan stole på som de kan fortelle til, dersom de opplever noe som er vanskelig. Denne tilliten må ikke brytes. Derfor må voksne gi barn informasjon og spør de hva de tenker før opplysninger deles. Det betyr ikke at opplysninger ikke skal deles, men at barn og ungdom får beholde kontrollen på hvem det deles til og hvordan.